

Verkondiging Evangelisch-Lutherse gemeente Gorinchem

Zondag Rogate

EERSTE LEZING: Openbaring 19: 9-16 lector

LEZING UIT DE BRIEVEN: Jacobus 1: 22-27 lector

EVANGELIE: Johannes 16: 23b-30

VERKONDIGING

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, geliefde mensen,
Het was een worsteling deze week. Want wat moet ik
vertellen over deze lezingen?

Openbaringen kent veel mooie beelden, maar als ik die ga
uitleggen wordt het een bijbellesje in plaats van
verkondiging.

Jacobus vertelt ons: alleen woorden is niet genoeg. Dus
eigenlijk moeten we hier niet zitten, maar wat gaan doen.
Maar ja, u verwacht inspiratie.

En ook Johannes was een worsteltekst. Want de realiteit laat
ons iets heel anders zien dan wat hier genoemd wordt. Als
onze gebeden inderdaad verhoord zouden worden, dan zou
er geen oorlog zijn, geen honger, geen pijn en geen verdriet.
En als we dat concluderen dan zijn er twee mogelijkheden:
God verhoort toch geen gebeden, of wij bidden niet goed
genoeg. Dat eerste antwoord is best ingewikkeld als je jezelf
gelovig noemt.

Dat tweede, dat wij niet goed genoeg bidden, zou betekenen dat een gebed een soort prestatie is. En wie goed genoeg is, wint de prijs van gebedsverhoring. Eerlijk gezegd: in zo'n God kan ik niet geloven. En dan kom ik toch weer bij de eerste optie uit. God verhoort geen gebeden.

Ik moest in mijn worsteling overigens ook denken aan een man in mijn gemeente die vroeger bij elke kritische geloofsvraag te horen kreeg: 'dat zal je in de hemel geopenbaard worden'. En daar kon hij het dan mee doen.

Die kant wil ik vanmorgen maar niet op gaan.

Hoewel dat antwoord ons wel op een belangrijk aspect wijst.

Namelijk dat wij denken dat we alles weten.

Als wij het niet snappen, zal het niet waar zijn, als wij het niet kunnen bewijzen, bestaat het niet.

Dat ziet zo diep in onze maatschappij en in onze levens verweven dat we erop stuk lopen. We voelen ons genoodzaakt om succes te hebben, om alles wat we ondernemen góed te doen. Dat geldt dus zelfs in geloof vaak zo. We willen de beste, zuiverste gelovigen zijn, die de meeste weduwen en wezen helpen... en dan verwachten we dus dat we het succes af kunnen lezen aan de mate van gebedsverhoring...

Ik chargeer, maar u zult er iets van herkennen wellicht.

Ik wil u vertellen over een ervaring uit mijn eerste studententijd. Ik studeerde om uitgever te worden en zat midden in dat commerciële, harde wereldje. Gelukkig was ik betrokken geraakt bij het studentenpastoraat, want van daaruit bezochten we het clarissenklooster in Megen.

De vrouwen daar leven van gebed en giften en delen gastvrijheid. Als kritische studenten stelden wij natuurlijk allerlei vragen. Op persoonlijke vragen was het antwoord na vriendelijk en betrokken luisteren telkens: 'bid er maar over'. Op een dag na de maaltijd stonden wij af te drogen en vroegen de driftig afwassende Claris naar haar gebedsleven. Zij vertelde dat ze elk moment van de dag kon bidden. 'Ik bid als ik hier het werk doe. Ik hoef daar niet zo bij na te denken, dus ik kan mijn hoofd vrijmaken en me helemaal openstellen. Ik verbind mijn ziel met God.' En terwijl onze studentenhoofden overuren maakten, maande zij ons om door te werken, want die afwas moest wel droog.

Ik heb vaak aan haar antwoord teruggedacht, ook later, tijdens mijn theologiestudie. En het viel me weer te binnen bij de worsteling met de lezing van vandaag.

Want als je bidden ziet als 'je openstellen en je ziel richten' dan gebeurt er iets. Iets dat je niet zo goed kunt beredeneren, maar ik doe een poging om het woorden te

geven. Als je je openstelt, lever je geen verlanglijstje in, waar God dan iets mee moet, maar lever je jezelf in. Je erkent als het ware: ikzelf kan het niet. Hoe graag ik ook zou willen, ik kan het niet oplossen. In de veiligheid van Gods aanwezigheid is er ruimte om te falen, of minstens om je kwetsbaarheid te erkennen. Dan ontdek je wat eraan scheelt, waar je hulp bij nodig hebt en waar onrecht heerst. Dat gaat dus voorbij aan de dingen die je zelf op kunt lossen. Dat gaat over een dieper verlangen naar wat je werkelijk nodig hebt:

erkenning, liefde, moed, ...

Als je zo bidt wordt je kwetsbaarheid een deel van je leven. Dan is dat wat je soms zomaar bij de handen afbreekt, door wat je doet, of laat, of had moeten doen, of gewoon, buiten je om, dan is dat wat je soms zomaar bij de handen afbreekt niet langer een frustratie of iets om je voor te schamen, nee dan is het gewoon een onderdeel van ons menselijk bestaan. En dat geeft ontspanning, dat is genade. Dat je je ontvankelijk kunt maken voor die onbegrijpelijke bron van het bestaan en deel kunt zijn van die onmeetbare, oneindige liefde. Dat wat je niet kunt verklaren of beheersen, maar dat jou draagt en wenkt.

Het kan je op een of andere manier, door mensen of dingen, door tijden en plaatsen heen, op een ander spoor zetten. Een ander zicht of nieuw handelingsperspectief geven, of puur het vertrouwen dat je door kunt gaan.

Dat is misschien niet de instant-oplossing die je zelf voor ogen had en soms zie je het pas op lange termijn, of een leven lang niet. Maar door je open te stellen, kwetsbaar te zijn, vind je troost en vertrouwen, kracht om verder te gaan en het leven te leven.

Daarmee is de wereld niet gered en jouw probleem misschien niet zomaar opgelost. Maar in jou is ruimte gekomen, en wie weet hoe het universum daarin meekomt. Daarover schreefde Amerikaanse dichter des Vaderlands, Joy Harjo, een gedicht. Zij dicht hoe alles met elkaar verbonden is; de natuur, de tijd en het leven. Het cirkelt om elkaar heen en is omgeven door God.

Deze vrouw van Indiaanse afkomst gebruikt de woorden die ik zo zal voorlezen. Ze raken aan wat de afwassende Claris op háár manier verwoordde. En wat in Openbaringen wordt gedeeld.

Alles cirkelt om iets groters heen. Iets groters waar wij onderdeel van zijn, dat ons de ruimte geeft om kwetsbaar te zijn en om ons verbonden te weten met dat geheel en daardoor ook met elkaar en God. Ach, luister maar naar hoe ik het mooie gedicht zo goed mogelijk heb getracht te vertalen...

*Om te bidden open je je hele zelf
Voor hemel en aarde, voor zon en voor maan,*

*Voor de stem die jou vormt, die jij bent.
en weet: er is meer,
dat je niet kunt zien, niet kunt horen,
niet kunt weten, behalve op momenten
betrouwbaar groeiend, en in talen,
die niet altijd klinken, maar meer een cirkelgang zijn.
Zoals die adelaar die zondagmorgen,
over Salt River cirkelde in blauwe lucht.
Suizend onze harten schoonveegde
Met heilige vleugels.
We zien je, zien onszelf en weten
Dat we opperste zorg moeten dragen
En zachtheid in alles.
Adem in, wetend dat we zijn gemaakt van
Dit alles, en adem, wetend
Dat we werkelijk gezegend zijn omdat we
Zijn geboren en snel sterven binnen een cirkelgang,
Zoals adelaar de ochtend afrondt,
Binnen in ons.
We bidden dat het worde gedaan
In schoonheid.
In schoonheid.
Amen*